Lekker in je vel ??!!

Thecla Radersma,
PBS-coach
t.radersma@stichtingelan.nl

15-11-2019

WELKOM !!!

Wie zijn jullie??

Wat kom je halen?

Programma Workshop

Lekker in je vel ???

- Waarom belangrijk?
- Waar zie je het aan? Hoe meet je het?
- Hoe stimuleer je het in de klas ?
- Als er meer ondersteuning nodig is: samenwerken als leerling een gele of rode interventie nodig heeft

Wat is ervoor nodig om lekker in je vel te zitten op je werk?

In welke behoeftes van jou moet dan worden voorzien?

Voorwaarden :

Als wordt voldaan aan de volgende behoeften:

Autonomie

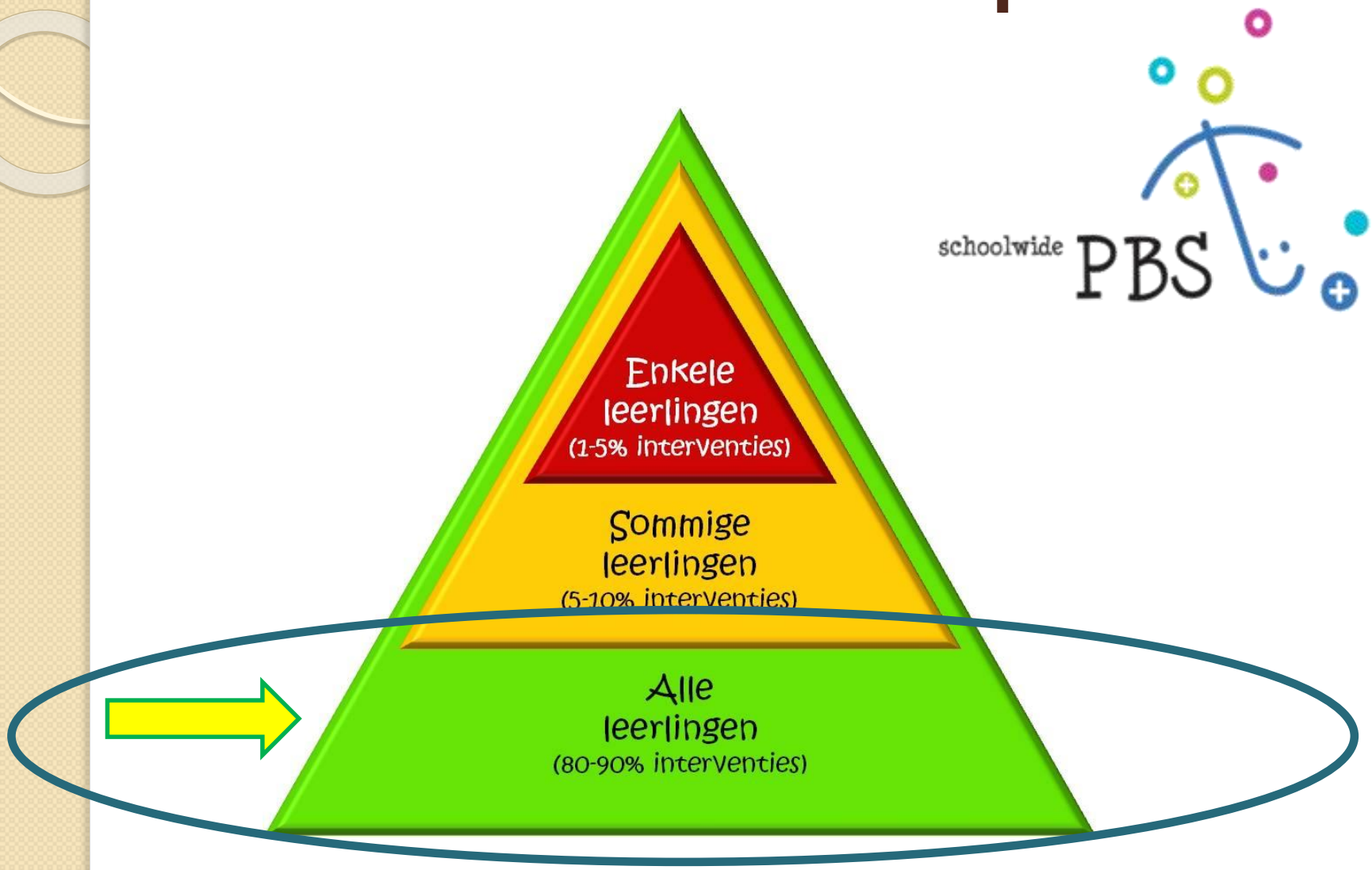
Competentie

Relatie met leerkracht

Relatie met andere leerlingen

(Verbondenheid en veiligheid)

Het SWPBS kader: de piramide

Groene basis:

- Bouwen aan een waardengemeenschap
- Groepsvorming
- Klassenmanagement
- Didactiek
- Onderwijs op maat organiseren
- Sociaal – Emotioneel Leren
- Samenwerken met ouders en de zorg

Bouwen aan een waardengemeenschap

Het bouwen van een huis als metafoor voor het implementeren van SWPBS, vrij naar model J. Kamstra

Groepsvorming

- Forming – norming – storming - adjourning
- Werken aan positieve klassencultuur, waarin de kinderen zich verantwoordelijk voelen voor een goede sfeer
- Sociale veiligheid en weerbaarheid
- Alle leerlingen zien: weten welke leerlingen iets extra's van je nodig hebben
- Goede afstemming met je duo
- Welke data gebruiken jullie ??

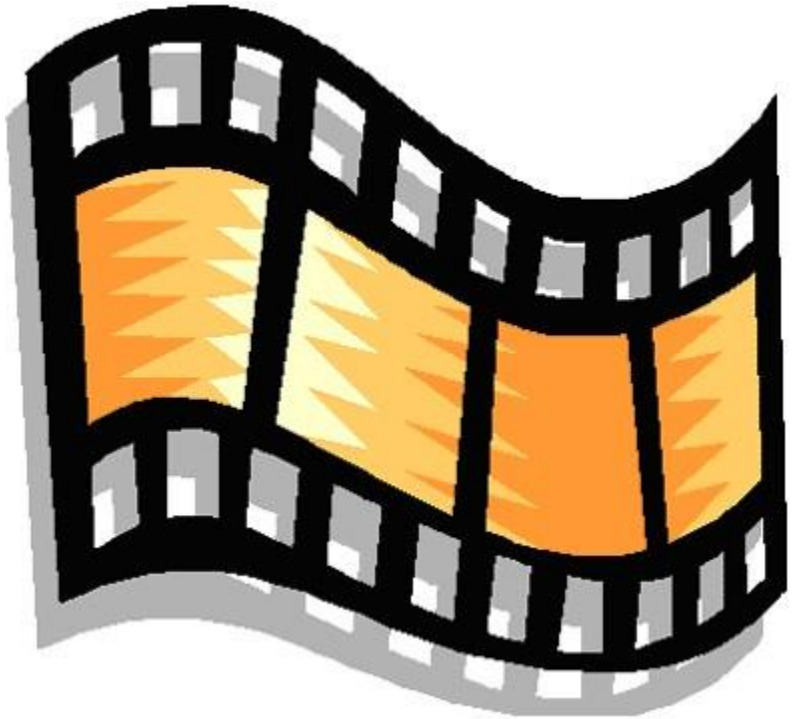
Klassenmanagement

- Voorspelbaarheid en duidelijkheid
- Inrichting van de klas: rustig, persoonlijk, gezellig
- Van leerkrachtafhankelijk naar structuurafhankelijk (bijvoorbeeld door toepassen van GIP)
- Klassenmap
- Routines en signalen
- Overgangen
- Goede afstemming met je duo

Didactiek

- Kern van je vak: lessen waarvan kinderen “op het puntje van hun stoel gaan zitten”
- Activerende Directe Instructie
- Alle kinderen veel gelegenheid geven te reageren
- Samenwerken (coöperatieve werkvormen)

Filmpje!

Onderwijs op maat organiseren

- Hoe differentiëren?
- Hoe organiseer je je instructie?
- Hoe organiseer je voldoende aandacht voor kinderen die een intensief aanbod nodig hebben of een verdiept aanbod?

Sociaal Emotioneel Leren

- Ik – competenties:
  besef van zichzelf
  zelfmanagement (Impulsen – emoties)

- Jij – competenties:
  besef van de ander
  relaties kunnen hanteren

- Wij – competenties:
  hoe maak je een keuze die goed is voor jou en voor de ander?

Sociaal Emotioneel Leren

Methodes / Programma's:

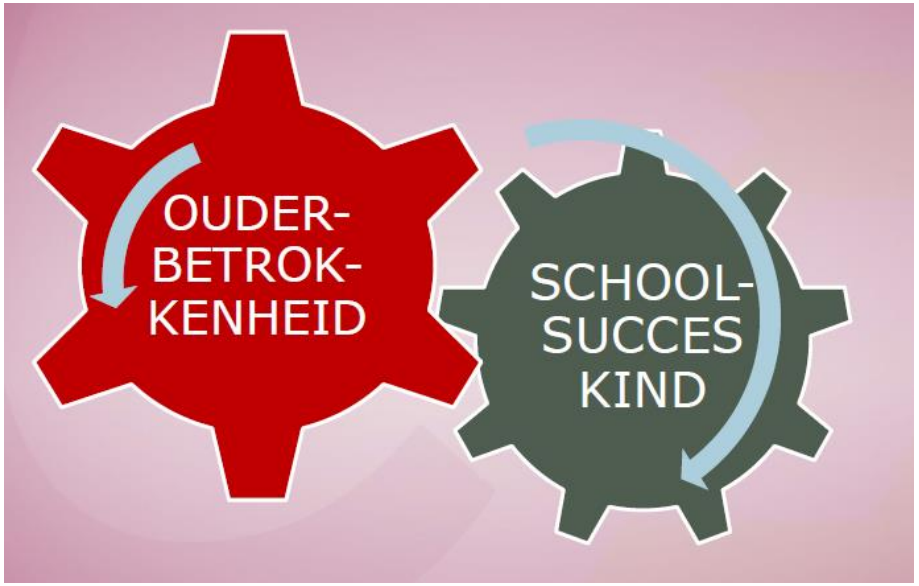
- PAD
- Vreedzame School
- Leefstijl
- Kwink
- Kanjertraining

Samenwerken met ouders

Want:

Ouderbetrokkenheid heeft een krachtig en lange termijneffect op de leerresultaten, het welbevinden van kinderen en het imago van de school.

(Anne Henderson, Karen Mapp:
A new wave of Evidence:
The impact of school, family, and community connections on student achievement.
2002)

Contact onderhouden …

- Successen delen
- Kaartje naar huis
- Ouderavonden, ouder-kind middag
- HECHT-lessen
- Klassenkrant
- Ouderkamer
- Klasbord / Parro
- Nieuwsbrief
- Tentoonstelling
- openbare les
- High Tea
- Ouder-team
- koffie-ochtend
- Voortgang bespreken

We doen het samen!

Werken aan de voorkant: Investeren in vredestijd

Werken aan de voorkant: Investeren in vredestijd

- Kwaliteiten van het kind benoemen
- Inzet van ouders waarderen
- Samenwerken vormgeven en aantrekkelijk maken

Werk aan de relatie

Ouder wil horen / voelen:

Leerkracht vindt mijn kind leuk

Leerkracht waardeert mij als ouder

Investeren in de relatie met de zorg

- Korte lijnen
- Bekende gezichten
- Betrokken bij ouderavonden
- Opvoedondersteuning (bijvoorbeeld Triple-P)

Lekker in je vel: Hoe zie je het, hoe meet je het ???

Hoe vormen jullie je een beeld van het welzijn van de leerlingen?

Volgsystemen

- ZIEN!
- SCOL
- VISEON

ZIEN! (Driestar)

Dimensies:

Betrokkenheid
Welbevinden

Sociaal initiatief
Sociale Flexibiliteit
Sociale Autonomie
Impulsbeheersing
Inlevingsvermogen

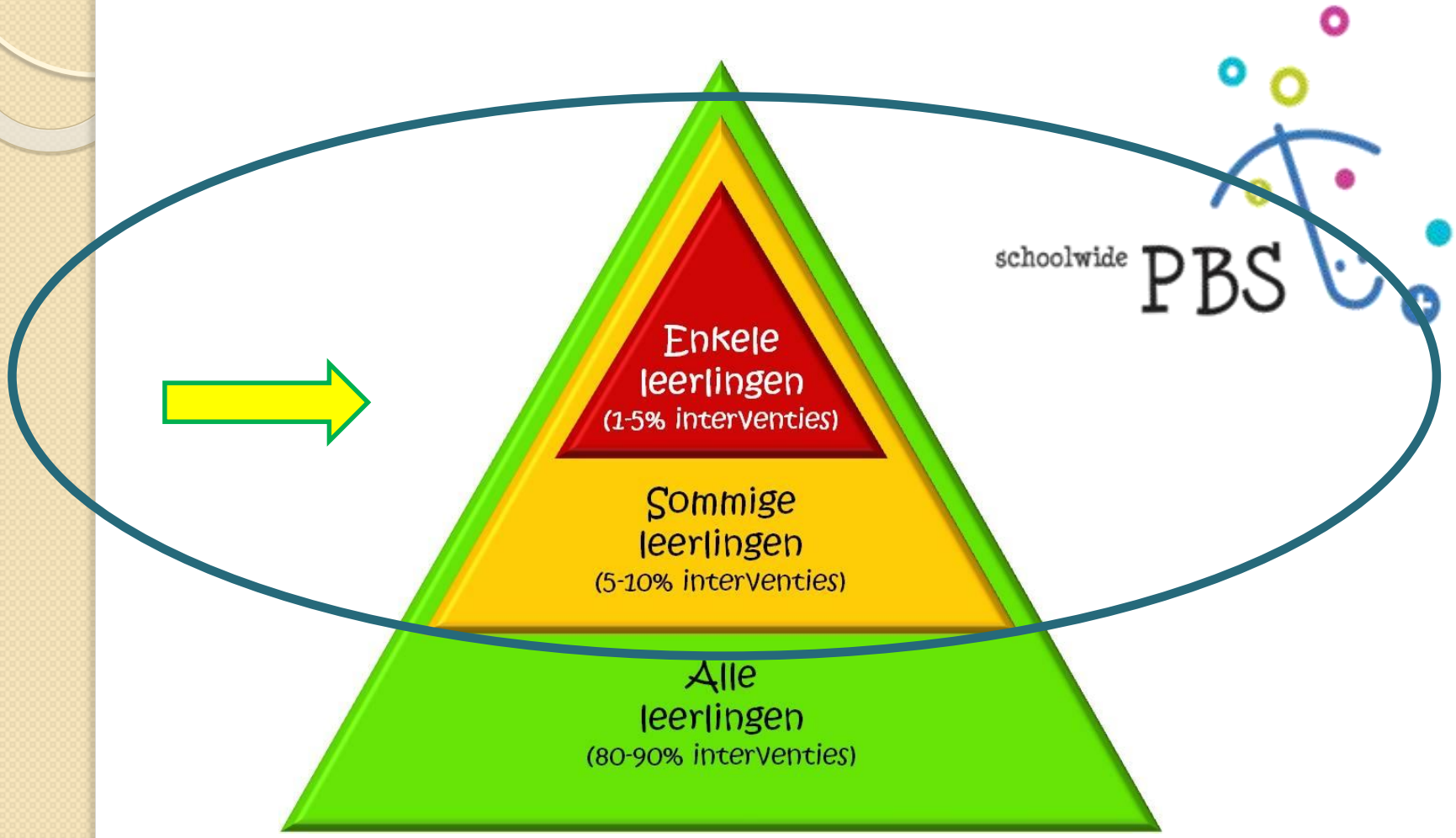
Betrokkenheid

Betrokkenheid				
	Autonomie *De behoefte aan autonomie wordt vervuld.*	**Competentie** *De behoefte aan competentie wordt vervuld.*	**Relatie leerkracht** *De behoefte aan een goede relatie met de leerkracht wordt vervuld.*	**Relatie leerlingen** *De behoefte aan goede relaties met andere leerlingen wordt vervuld.*
Voor alle leeftijden	✓ Ik ervaar de ruimte om initiatief te nemen ✓ Ik ervaar de ruimte om eigen interesses en inbreng kenbaar te maken	✓ Ik ervaar dat de taak dichtbij eigen beleving van de werkelijkheid staat ✓ Ik ervaar structuur en duidelijkheid in de klas	✓ Ik voel me veilig in de klas en op school ✓ Ik voel me geaccepteerd en gesteund	✓ Ik voel me veilig in de klas en op school ✓
Vanaf onderbouw basisschool	✓ Ik ervaar de ruimte om keuzes te maken met betrekking tot de manier waarop de taak uitgevoerd wordt ✓ Ik ervaar de ruimte om keuzes te maken met betrekking tot de inhoud van de taak	✓ Ik voel me bekwaam om een bepaalde taak uit te voeren ✓ Ik ervaar dat de uitdaging in overeenstemming is met de beleefde vaardigheden ✓ Ik heb vertrouwen in mezelf en het eigen kunnen ✓ Ik krijg de mogelijkheid om te laten zien wat ik heb geleerd		✓ Ik ervaar dat ik erbij hoor
Vanaf middenbouw basisschool	✓ Ik voel me verantwoordelijk voor mijn leerproces ✓ Ik ben intrinsiek/autonoom gemotiveerd	✓ Ik kan geconcentreerd en doelgericht aan een taak werken ✓ Ik ga op de juiste manier om met moeilijkheden en problemen ✓ Ik zoek de oorzaken van succes en falen op de juiste plaats		

Welbevinden

Welbevinden				
	Autonomie *De behoefte aan autonomie wordt vervuld.*	**Competentie** *De behoefte aan competentie wordt vervuld.*	**Relatie leerkracht** *De behoefte aan een goede relatie met de leerkracht wordt vervuld.*	**Relatie leerlingen** *De behoefte aan goede relaties met andere leerlingen wordt vervuld.*
Voor alle leeftijden	✓ Ik ervaar erkenning van mijn omgeving ✓ Ik ervaar positieve emoties	✓ Ik ervaar structuur en duidelijkheid in de klas ✓ Ik ervaar bevestiging	✓ Ik voel me veilig in de klas en op school ✓ Ik voel me geaccepteerd en gesteund ✓ Ik heb vertrouwen in de leerkracht	✓ Ik voel me veilig in de klas en op school
Vanaf onderbouw basisschool	✓ Ik ervaar dat mijn activiteiten zin hebben	✓ Ik heb vertrouwen in mezelf en het eigen kunnen		✓ Ik ervaar dat ik erbij hoor ✓ Ik heb vertrouwen in de leerlingen
Vanaf middenbouw basisschool	✓ Ik laat mezelf leiden door intrinsieke doelen en haal deze doelen ook ✓ Ik voel me een individu en heb een positief zelfbeeld ✓ Ik ben me bewust van eigen kwaliteiten en ervaar de ruimte om deze in te zetten			✓ Ik heb capaciteiten voor empathie, affectie en intimiteit en ben bezig met het welzijn van anderen

Het SWPBS kader: de piramide

Analyse van de situatie

- Meerdere kinderen in de groep waarbij dit speelt? → Staat het groene niveau voldoende?
- Speelt de sociaal-emotionele ontwikkeling een rol?
- Wanneer voelt een kind zich **wel** ontspannen / tevreden / competent?
- Wat moet je nog onderzoeken om te weten wat eronder en erachter zit?
- Is er hulp nodig? (voor de ouders? Voor de leerkracht? Voor het kind?)

Wat kan een rol spelen?

- Niet-succesvol zijn in het leren
- Niet-veilig voelen door factoren op school
- Niet-veilig voelen door factoren thuis of andere factoren
- Problemen in de thuissituatie
- Kindfactoren (bijv. ADHD, ASS, verstandelijke beperking, angststoornis, problematische gehechtheid, chronische traumatische stress, trauma, rouw, slechte gezondheid)

Samen met ouders aan het werk.

- Wat gaat goed, wat verdient aandacht?
- Hoe gaat het thuis?
- Hebben ouders tips voor school?
- Heeft school/de leerkracht hulp nodig?
- Hebben ouders hulp nodig?
- Wijkteam / CJG bij het gesprek uitnodigen?

Van tevoren: met wie zit je aan tafel?

Ouders betrekken bij een gele of rode interventie

- Informeren en enthousiasmeren
- Belang benadrukken van een goede samenwerking met ouders
- Ouders in hun kracht zetten
- Met ouders nadenken of zij thuis op een vergelijkbare manier met het kind kunnen oefenen

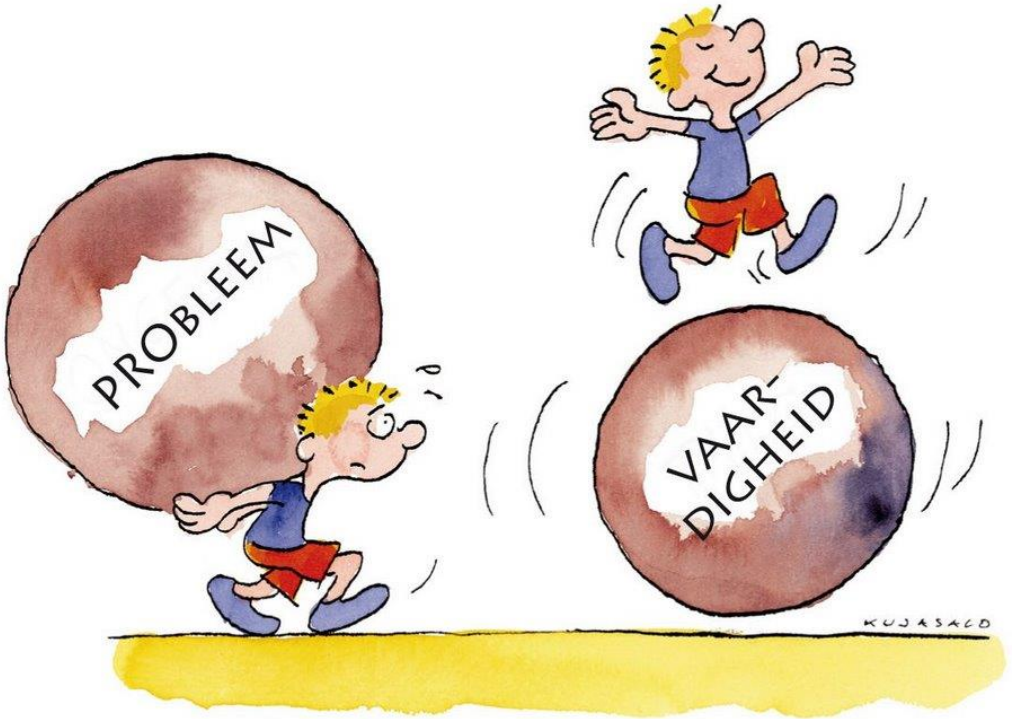
Met ouders in gesprek?

Vermijd de woorden:

Problemen

Zorgen

Als er meer ondersteuning nodig is …

Gebruik GROEITAALwoorden:
nog en al

Als er meer ondersteuning nodig is …

- Direct ouder en kind betrekken (ook bij de gedragsfunctieanalyse en verzamelen van data)
- Kindgesprek!
- Vraag advies, maak samen een plan
- Vraag aan de ouder wat de bijdrage thuis kan zijn (wat is wenselijk? wat is haalbaar?)

Introductiegesprek met ouders: de stappen

1. Van tevoren: ouders uitnodigen, doel van gesprek benoemen en vertellen hoe lang gesprek duurt
2. Benoem dat het fijn is dat de ouders aanwezig zijn.
3. Benoem dat er al veel dingen goed gaan met het kind op school en dat er ook nog een aantal dingen zijn waar je samen met het kind aan wilt werken (geef concrete voorbeelden)
4. Vraag of de ouders dit herkennen (benut eventueel data als ouders niet herkennen dat dit een lastige taak is voor hun kind)
5. Benadruk de rol van de ouder

Introductiegesprek met ouders: de stappen

6. Geef uitleg over de interventie
7. Geef ruimte voor eventuele vragen, twijfels of ruimte om emoties te uiten.
8. Bespreek welke rol ouders kunnen spelen binnen de interventie
9. Bespreek of het mogelijk is dat het kind thuis ook oefent. Hebben ouders ondersteuning nodig? Wat is wenselijk, wat is haalbaar
10. Maak afspraken over voortgangsgesprekken met ouder en kind

Als er meer ondersteuning nodig is …

- Multi-disciplinair overleg (handelingsgerichte diagnostiek en aanpak)
- Organiseer dat ouders, school en zorg samenwerken en gezamenlijke doelen stellen (We werken samen, maar gaan niet op elkaars stoel zitten)

IT TAKES
A WHOLE
VILLAGE
TO RAISE
A CHILD

Aanbevolen Literatuur

- Leony Coppens, Marthe Schneijderberg, Carina van Kregten: ***Lesgeven aan getraumatiseerde kinderen***; Uitgeverij SWP
- René van Engelen: ***Bouwen aan je groep***; Uitgeverij Thieme Meulenhof
- Marte van der Horst en Valeria Hopmans: ***Sociaal gedrag Elke Dag***; Uitgeverij Pica
- Kees van Overveld: ***Groepsplan Gedrag***; Uitgeverij Pica

- Kees van Overveld: ***SEL***; Uitgeverij Pica

- Sophia van der Wal: ***SEL en gedrag in de groep***; Uitgeverij Pica

Wat ga je morgen gebruiken??

